

891

1828-1829. Ψηφίσματα και διατάγματα της Ελληνικής Πολιτείας σχετικά με την οργάνωση της δικαιοσύνης και της διοίκησης, την αστυνόμευση, τη φορολογία και τη ρύθμιση της εκλογικής διαδικασίας του νεοσύστατου ελληνικού κράτους. Οργανισμός των Δικαστηρίων 15/12/1828. Κανονισμός εργασιών της Γερουσίας. Αίγινα, Ναύπλιο.
Γ. Δημακόπουλος, «Ο κώδιξ τῶν ψηφισμάτων τῆς ἐλληνικῆς πολιτείας. Α' 1828-1829», *ΕΚΕΙΕΔ* 14 (1967) [1970], σ. 11-194, αρ. 1-35.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΙΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ. ΡΗΤΗ ΜΝΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΕΞΑΒΙΒΛΟΥ ΣΤΟ ΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ. ΓΙΑ ΤΟ ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΟΡΙΖΕΤΑΙ Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ «ΑΠΑΝΘΙΣΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΩΝ» ΤΗΡΟΥΜΕΝΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΕΙΚΕΙΑΣ.
1828, 15 Δεκεμβρίου

«Άρ. 8268 <Ψήφισμα ΙΘ>

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Μολονότι οί συνταγματικοί νόμοι τοῦ Ἄστρους, τῆς Ἐπιδάυρου καὶ τῆς Τροιζῆνος διέταξαν τὴν σύστασιν τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας, ἀλλ' ἐξ αἰτίας πολυαριθμῶν καὶ συνεχῶν συμφορῶν ἀνεβλήθη καὶ αὕτη·

Αἱ μέχρι τοῦδε Κυβερνήσεις δὲν ἐδυνήθησαν νὰ εὐχαριστήσωσι τὴν ὁποίαν εἶχε τὸ ἔθνος ἀνάγκην τῶν Δικαστηρίων· ὅλοι ἐπροσπάθησαν νὰ θεραπεύσουν τὴν ἔλλειψιν ταύτην μὲ εἰδικὰ καὶ ἐκτάκτους ἐπιτροπὰς...

Μόνη θεραπεία εἶναι ἡ σύστασις τακτικῶν δικαστηρίων, ἀλλὰ διὰ τοῦτο προσπατοῦνται δοκίμια διὰ νὰ γένῃ ἡ ἐφαρμογὴ ἀνάλογος μὲ τὰς χρείας καὶ τὰ μέσα τοῦ ἔθνους...

Ἀκούσαντες τὴν γνώμην τοῦ Πανελληνίου, κατὰ τὸ δοθὲν παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Τμήματος τῶν Ἑσωτερικῶν σχέδιον·

Ψηφίζομεν

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΙΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΕΝΙΚΑΙ

Ἄρθ. 1. Ἡ διοικήσεις τῆς πολιτικῆς, ἐμπορικῆς, διορθωτικῆς καὶ ἐγκληματικῆς δικαιοσύνης ἐμπιστεύεται εἰς τακτικὰ δικαστήρια.

2. Ἡ σύνθεσις, ἡ ἀρμοδιότης καὶ ἡ δικαιοδοσία ἐκάστου αὐτῶν διατάσσονται ἀπὸ τὸ παρὸν ψήφισμα.

3. Ἐκτὸς τῶν δικαστηρίων, τὰ μέρη δύνανται νὰ ἐπιτρέψουν, ὡςάκις συμφωνήσουν, τὴν κρίσιν τῶν πολιτικῶν καὶ ἐμπορικῶν διαφορῶν των εἰς αἵρετοὺς κριτὰς ...

Ἄρθρα συμπληρωματικὰ

38. Τὰ δικαστήρια ἀκολουθοῦν εἰς μὲν τὰ πολιτικὰ τοὺς νόμους τῶν αὐτοκρατόρων, πε-

ριεχομένους εἰς τὴν πρόχειρον ἐξάβιβλον τοῦ Ἀρμενοπούλου, εἰς δὲ τὰ ἐμπορικὰ τὸν τῆς Γαλλίας Ἐμπορικὸν Κώδικα.

Ἔως οὗ ἐκδοθῇ ὁ παρασκευαζόμενος Ποινικὸς Κώδιξ, εἰς τὰ διορθωτικὰ καὶ ἐγκληματικά κρῖνουν κατὰ τὸ Ἀπάνθισμα τῶν Ἐγκληματικῶν καὶ κατ' ἐπιείκειαν.

39. Ἀναβάλλονται αἱ εἰρηνοδικαίαι καὶ τὰ πρωτόκλητα δικαστήρια εἰς ὅσας ἐπαρχίας ἢ τμήματα αἱ περιστάσεις τοῦ πολέμου δὲν συγχωρήσουν πρὸς καιρὸν τὴν σύστασίν των.

Ἐν Αἰγίνῃ τὴν 15 Δεκεμβρίου 1828

Ὁ Κυβερνήτης
Ι. Α. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας
Σ. Τρικούπης»

ΨΗΦΙΣΜΑ ΥΠ ΑΡΙΘΜ. 30 ΠΕΡΙ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΤΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

1829, 6 Μαΐου

«Ἀρ. 11924. Ψήφισμα Α'

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπιθυμοῦντες τὰ ἀγαθὰ ἀποτελέσματα τῶν προόδων τῆς ἀσφαλείας καὶ εὐταξίας·
Ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ κανονίσωμεν ὁμοιομόρφως καθ' ὅλην τὴν ἐπικράτειαν τὸν τρόπον τῆς καταδιώξεως (poursuite) τῶν πταισμάτων καὶ ἐγκλημάτων, ἅμα δὲ καὶ τοὺς κανόνας τοὺς ὁποίους ὀφείλουσι νὰ ἐξακολουθῶσι τὰ διορθωτικὰ καὶ ἐγκληματικά δικαστήρια, διὰ τὴν ἐξέτασιν καὶ τὸν τρόπον τῆς κρίσεως τῆς δημοσίου ἀγωγῆς·

Ἐπιθυμοῦντες, καθ' ὅσον αἱ περιστάσεις ἐπιτρέπουσι, ν' ἀντικατασταθῶσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα αἱ ἀρχαὶ καὶ οἱ τύποι, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐνεργεῖται ἡ δικαιοσύνη εἰς τὰ εὐνομούμενα ἔθνη·
Ἀκολουθήσαντες εἰς ὅσας ἀναπτύξεις προσετέθησαν εἰς τὴν διάταξιν τοῦ παρόντος ψηφίσματος, τὸ πνεῦμα τῶν περιεχομένων εἰς τὸν ὑπ' ἀρ. 13 Νόμον κανόνων τῆς Διαδικασίας, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐπροσπαθήσαμεν ν' ἀπομακρυνθῶμεν ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγώτερον·
Ἀκούσαντες τὴν γνώμην τοῦ Πανελληνίου·

Ψηφίζομεν

Ἀρ. 1. Τὰ διορθωτικὰ καὶ ἐγκληματικά δικαστήρια θέλουν ἔχει εἰς τὸ ἐξῆς δι' ὁδηγίαν των τὴν εἰς τὸ παρὸν ψήφισμα ἐπισυναπτομένην Ἐγκληματικὴν Διαδικασίαν.

2. Αἱ διατάξεις τῆς Ἐγκληματικῆς Διαδικασίας θέλουν ἐνεργηθῇ ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1829. Ἐπομένως, ὅσαι διορθωτικαὶ ἢ ἐγκληματικαὶ ὑποθέσεις κινηθῶσι μετὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, θέλουν δικάζεσθαι συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις ταύτας.

3. Τὰ δικαστήρια, φωτιζόμενα ἀπὸ τὴν πείραν εἰς τὴν ἐνέργειαν τῶν μεγάλων χρεῶν των, θέλουν διευθύνει εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὅσας παρατηρήσεις δύνανται νὰ δικαιώσωσι νέας ἀναπτύξεις εἰς τὸ σύστημα τῆς Ἐγκληματικῆς Διαδικασίας.

4. Τὸ παρὸν Ψήφισμα μὲ τὴν συναπτομένην Ἐγκληματικὴν Διαδικασίαν θέλει δημοσιευθῇ διὰ τοῦ τύπου, καὶ ἀντίτυπα αὐτοῦ θέλουν σταλῇ εἰς ἕκαστον τῶν δικαστηρίων καὶ εἰς ὅλας τὰς κατὰ τόπους ἐξουσίας.

5. Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας θέλει ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν ψήφισμα.

Ἐν Αἰγίνῃ τῇ 6 Μαΐου 1829

Ὁ Κυβερνήτης
Ι. Α. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας
Ν. Σπηλιάδης.

ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Γενικαὶ Διατάξεις

Ἄρθ. 1. Εἰς τὰ ἐγκληματικά εἶναι διπλῇ ἀγωγή, δημοσία καὶ πολιτική.

Ἡ δημοσία ἀγωγή κινεῖται διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ποινῶν ἀπὸ μόνους τοὺς δημοσίους ὑπουργούς, εἰς ὅσους τὴν ἐμπιστεύεται ὁ νόμος.

Ὁ θάνατος τοῦ ὑπόπτου ἢ τοῦ ἐγκαλουμένου, σβήνει τὴν δημοσίαν ἀγωγήν.

Ἡ πολιτικὴ ἀγωγή εἶναι διὰ τὴν ἐπανόρθωσιν τῆς ζημίας· δύναται νὰ κινηθῇ καὶ κατὰ τῶν κληρονόμων τοῦ ὑπόπτου ἢ τοῦ ἐγκαλουμένου, καὶ ἀνήκει εἰς μόνους ὅσοι ἐβλάβησαν ἀπὸ ὁποιοδήποτε ἐγκλημα ἢ πταῖσμα.

2. Ἄν δὲν κινηθοῦν συγχρόνως καὶ αἱ δύο ἀγωγαὶ ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου, ἡ πολιτικὴ ἀναβάλλεται ἕως οὗ ἀποφασισθῇ ὀριστικῶς ἡ δημοσία.

3. Ἡ παραίτησις τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς δὲν σβήνει, οὐδὲ ἀναβάλλει τὴν δημοσίαν.

4. Ἀμφότεραι αἱ ἀγωγαὶ παραγράφονται ...»

892

1828-1829. Διοικητικὰ ἐγγράφα καὶ δικαστικὲς αποφάσεις. Αἶγινα, Γραμβούσα (Κρήτη), Μαραθονήσι (= Γύθειο), Ναύπλιο, Σκόπελος, Χελιδόνι (Ηλεία).

Δέσποινα Θέμελη - Κατηφόρη, *Ἡ δίωξις τῆς πειρατείας καὶ τὸ Θαλάσσιον Δικαστήριον κατὰ τὴν πρώτην καποδιστριακὴν περίοδον 1828-1829*, τ. 1: *Ἡ δίωξις τῆς πειρατείας*, Ἀθήνα 1973, σ. 209-238, αρ. 1-17· τ. 2: *Τὸ Θαλάσσιον Δικαστήριον*, Ἀθήνα 1973, σ. 119-156, αρ. 1-25.

893

1828-1829. Δικαστικὲς αποφάσεις τοῦ «Θαλασίου Δικαστηρίου» ἢ «Δικαστηρίου Λειῶν» καὶ συναφὴ ἐγγράφα. Αἶγινα.

Δέσποινα Θέμελη - Κατηφόρη, «Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Θαλασίου Δικαστηρίου, 1828-1829», *ΕΚΕΙΕΔ* 20-21 (1973-1974) [1976], σ. 61-454.